

Valtiopäivä

Talousarvio 2027

Maininta henkilöstövähennyksistä poistui lausunnosta *äänin 8–7*

Sosiaali- ja terveysvaliokunta hyväksyi lausuntonsa vuoden 2027 talousarvioesityksestä muutettuna. Lausunnosta poistettiin virke, jonka mukaan rahoituksen leikkaaminen merkitsee käytännössä henkilöstövähennyksiä. Lausuntoon lisättiin tieto valinnanvapauskokeilun rahoituksesta ja maininta alueiden maltillisesta kustannuskehityksestä.

TERVEYS

Eduskunta antoi hallitukselle yhdeksän vaatimusta terveydenhuollon toimivuudesta.

HANKINNAT

Komissio ehdottaa asetusta, joka korvaisi kolme direktiiviä.

VERKKO

Aloitteessa esitetään rappiostriimuksen sääntelyn selvittämistä Suomessa.

PÄIVÄN PÄÄJUTTU

Maininta henkilöstövähennyksistä poistui lausunnosta äänin 8—7

Sosiaali- ja terveysvaliokunta hyväksyi lausuntonsa vuoden 2027 talousarvioesityksestä muutettuna. Lausunnosta poistettiin virke, jonka mukaan rahoituksen leikkaaminen merkitsee käytännössä henkilöstövähennyksiä. Lausuntoon lisättiin tieto valinnanvapauskokeilun rahoituksesta ja maininta alueiden maltillisesta kustannuskehityksestä.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta otti lausunnossaan kantaa vuoden 2027 talousarvioesitykseen. Lausunnon mukaan valinnanvapauskokeiluun kohdennetaan yhteensä 31 miljoonaa euroa, josta valtion rahoittama osuus on 16 miljoonaa euroa vuonna 2027. Käsittelyn pohjaksi tehtiin neljä vaihtoehtoista ehdotusta. Aino-Kaisa Pekosen (vas) ja Bella Forsgrénin (vihr) ehdotukset raukesivat kannattamattomina. Aki Lindénin (sd) ehdotus voitti Hanna-Leena Mattilan (kesk) ehdotuksen äänin 4—2, 11 tyhjää. Lausuntoluonnos hyväksyttiin kuitenkin pohjaksi äänin 9—4, 4 tyhjää. Hanna Laine-Nousimaa (sd) ehdotti lisättäväksi arviota leikkausten kasautuvista vaikutuksista ja uutta kappaletta yhteisvaikutuksista. Lausuntoluonnos voitti äänin 8—7. Hän ehdotti myös kappaletta, jonka mukaan hyvinvointialueiden rahoitus ei vastaa palvelutarvetta. Virkkeen poisto ratkesi varapuheenjohtaja Laihon ehdotuksen mukaisesti äänin 8—7.

HE 175/2026 vp · valtiontalous · finanssipolitiikka · valtion talousarviot
Valmistelu: valtiovarainministeriö 23.2.2026 alkaen · Hankeikkuna VM022:00/2026

PÄIVÄN UUTiset

1 Eduskunta vaatii kaventamaan eroja hoitoon pääsyssä

Eduskunta hyväksyi tarkastusvaliokunnan mietinnön pohjalta yhdeksän lausumaa terveydenhuollon toimivuudesta. Hallituksen on kavennettava alueellisia ja väestöryhmien välisiä eroja hoitoon pääsyssä ja vahvistettava perusterveydenhuoltoa. Selvitettäviin asioihin kuuluvat muun muassa julkisin varoin ylläpidettävä palveluvalikoima, omalääkärimallin kansallinen toteuttaminen, työterveyshuollon Kela-korvaukset ja lääkäreiden alueellinen saatavuus. Omalääkärimallia ja hoitoon pääsyn nopeuttamista koskeva selvitys on käynnistettävä viipymättä. Sen perusteella on tehtävä tarvittavat lainsäädäntömuutokset.

Hallituksen on raportoitava eduskunnalle hoitoon pääsyn erojen kaventamisen seurannasta sekä työterveyshuoltoa ja Kela-korvauksia koskevan selvityksen tuloksista.

EK 44/2026 vp · kansainvälinen vertailu · palvelujärjestelmät · terveydenhuolto

2 Komissio ehdottaa julkisiin hankintoihin uutta asetusta

Euroopan komissio ehdottaa julkisiin hankintoihin uutta asetusta, joka koskisi sekä hankintasopimuksia että käyttöoikeussopimuksia. Asetus kumoaisi kolme vuoden 2014 direktiiviä ja muuttaisi lisäksi yhdeksää asetusta sekä viittä direktiiviä. Muutos olisi laaja, sillä kolmen direktiivin tilalle tulisi yksi asetusta ja useita muita EU-säädöksiä muutettaisiin samalla. Asia tuli eduskunnassa vireille 26.10.2026, kun Euroopan komissio lähetti sen eduskunnalle toissijaisuusasiana.

Julkisten hankintojen sääntelyn uudistus voi koskea monia toimijoita ja suuria sopimuksia.

TS 66/2026 vp

3 Valiokunta tarkensi työttömyysvakuutusmaksujen tietoja mietinnössään

Sosiaali- ja terveysvaliokunta hyväksyi 23.10.2026 mietintönsä hallituksen esityksestä, jolla muutetaan lakia työttömyysetuuksien rahoituksesta. Mietintöluonnokseen tehtiin muutos, joka tarkensi palkansaajan ja työnantajan työttömyysvakuutusmaksujen tietoja vuosilta 2021—2026. Muutetun kappaleen mukaan palkansaajan maksu oli 0,89 prosenttia vuonna 2026 ja työnantajan keskimääräinen maksu 0,93 vuonna 2026. Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Esityksen käsittely valiokunnassa on päättynyt.

HE 187/2026 vp · muutosturva · sosiaaliturvamaksut · työttömyysvakuutus

Valmistelu: sosiaali- ja terveysministeriö 15.6.2026 alkaen · Hankeikkuna STM053:00/2026

5 Kysymys: voisiko hätäpuhelujen rekisterinpito olla yhteinen vastuu?

Kirjallisessa kysymyksessä tiedustellaan ministeriltä, voitaisiinko ensihoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen puheluiden ja tehtävien rekisterinpito muuttaa Hätäkeskuslaitoksen sekä hyvinvointialueiden, Helsingin ja HUS-yhtymän yhteiseksi vastuuksi. Nykyisin esimerkiksi hätäkeskus ei voi itse vastata rekisteritiedusteluihin, vaan kaikki tietopyynnöt siirtyvät HUS-yhtymälle. Se on rekisterinpitäjä noin 200 000 ensihoidon puhelun osalta vuodessa. Kysyjä tiedustelee, voisiko muutoksen tehdä nopealla aikataululla osana normienpurkua ja työn sujuvoittamista.

Muutos purkaisi mallin, jossa tietopyynnot siirtyvät hätäkeskukselta HUS-yhtymälle.

KK 463/2026 vp

4 Aloite: rappiostriimauksen sääntely Suomessa selvitettävä

Eduskunnalle tehdyssä toimenpidealoitteessa esitetään selvitettäväksi rappiostriimauksen yleisyys, vaikutukset ja rikosoikeudellinen sääntely Suomessa.

Rappiostriimauksella tarkoitetaan verkkolähetyksiä, joissa väkivaltaa, nöyryyttämistä ja hyväksikäyttöä esitetään viihteenä ja rahanansaintana. Aloitteessa viitataan Puolaan, jossa rikoslain muutos tuli voimaan 23. elokuuta 2026. Siellä rangaistus voi olla enintään kolme vuotta vankeutta ja alaikäisiin kohdistuvissa tapauksissa enintään viisi vuotta vankeutta. Laissa on poikkeuksia muun muassa journalistisen, taiteellisen ja opetuksellisen toiminnan turvaamiseksi.

Selvityksessä voitaisiin arvioida, tarvitaanko nykyisten rikossäännösten lisäksi rangaistussäännöstä tällaisen sisällön tuottamisesta ja levittämisestä.

TPA 103/2026 vp · rappio · suoratoisto · päihteet

6 Ammattipätevyyden tunnustamiseen kaksi ehdotusta komissiolta

Euroopan komissio ehdottaa kahta muutosta ammattipätevyyden tunnustamiseen. Ensimmäinen ehdotus muuttaisi direktiiviä menettelyjen digitalisoinnin ja unionin ulkopuolella myönnetyn ammattipätevyyden tunnustamisen osalta. Samalla muutettaisiin yhtä EU-asetusta. Toinen ehdotus on direktiivi kolmansien maiden kansalaisten ammattipätevyyden tunnustamisesta. Asiat tulivat eduskunnassa vireille 20.10.2026 ja 21.10.2026, kun Euroopan komissio lähetti ne eduskunnalle toissijaisuusasioina. Samaan aikaan vireille tuli myös ehdotus tutkintojen ja osaamisen siirrettävyydestä.

Ehdotukset voivat vaikuttaa siihen, miten unionin ulkopuolella myönnetty ammattipätevyys tunnustetaan.

TS 64/2026 vp, TS 65/2026 vp

TULOSSA

- **6.11.2026 klo 13.30** Suuri valiokunta valmistautuu EU:n budjettikokoukseen 9.11.2026. Asiantuntijana on ministeri Riikka Purra.
- **6.11.2026 klo 13.30** Suuri valiokunta valmistautuu euroryhmän ja talous- ja rahoitusasioiden neuvoston kokouksiin 9.11.2026. Asiantuntijana on ministeri Riikka Purra.
- **6.11.2026 klo 13.30** Suuri valiokunta saa raportin lokakuun talous- ja rahoitusasioiden kokouksista Luxemburgissa. Asiantuntijana on ministeri Riikka Purra.

LYHYESTI

- Valiokunta sai lausuntoja terveydenhuoltolain ja ammattihenkilölakien muutoksista. HE 168/2026 vp
- Komissio ehdottaa energia-alan metaanipäästöjä koskevien velvoitteiden lykkäämistä. TS 62/2026 vp
- Komissio ehdottaa asetusta tutkintojen ja osaamisen siirrettävyydestä. TS 63/2026 vp

Lähteet ja tekotapa. Eduskunnan asiakirjat, täysistuntojen pöytäkirjat ja valiokuntien julkiset asiakirjat (eduskunnan avoin data, CC BY 4.0); esitysten valmistelutiedot: valtioneuvoston hankeikkuna (CC BY 4.0), tilanne 26.10.2026. Valtiopäivä on koottu tekoälyavusteisesti: asiakirjojen ja puheenvuorojen tiivistelmät on tuotettu koneellisesti. Kansikuva on luotu tekoälyllä. Luvut ja asiakirjatunnukset tarkistetaan koneellisesti lähteistä. Tarkista sanamuodot linkitetystä alkuperäisestä lähteestä ennen lainaamista.